

BOGDNJJA DANICA.

Katolški cerkveni list.

№ 23.

V četrtek 5. Rožnika.

1851.

Kratka zavrnitev.

Nejeverski češki časnik „Slovan“ v nekim piškavim dokazovanju terdi, de bi ne bila nobena vera prava in edinozveličavna. Na to mu pošteni „Vidensky Dennik“ odgovori in pravi med drugim: „Takó terdijo tudi protestanti, pa skoz in skoz neravnosledno“ — (insequent, to se pravi po slovensko, de sami sebi bunke po glavi dajejo). „Ker, če je temu takó, čemu razpošiljajo misjonarje in biblije, čemu toliko ropočejo, kadar kdo od njih odpade? To bi ne imelo nikakoršniga pomena, ako bi vsaka vera bila prava, ker zmota in resnica bi bile eno.“ i. t. d.

Dalje „Dennik“ terdo „Slovanu“ do kože gre, ker poslednji sanjari, de je naključenje, de so katoličani ravno za katoličane rojeni. Ne naključenja, ampak previdnost vidi pošteni Dennik v tem, de sta nas ss. Ciril in Metod v 9. stoletju tako slavno v Cerkev spravila: terdi, de zamorejo priti časi, v kterih bodo, kakor v Afriki, kjer so cvetli Avguštni in Ciprijani, tudi na nas Vandali udarili, nikakor pa ne po naključbi, ampak v strahovanje; in mogoče je, de bi si to šibo božjo sami spletli, ako bi množina našiga slovanskiga ljudstva za kersanstvo nevhvaležna bila, kakor se v „Slovanu“ (Bogu bodi potoženo) nekterikrat razodeva.

Dalje dokazuje „Dennik“ z neoveržljivimi razlogi, de je resnica le ena, in de se ona v katoliški cerkvi znajde. De so resnice sv. katoliške cerkve ves oljne, je lahko od tod spoznati, de se njih sledi, akoravno kterikrat temne, v verskih dozdevah vsih narodov najdejo (p. od presv. Trojice, od zagresenja človeka v raju, od obnovljenja človeka, od sprave, daril, od nebés i. t. d.) — Veliko razdertje, storjeno z greham, je zbudilo hrepenenje po vtelésenji Besede (Logos), kakor sta po njem zdihovala Platon in Jezaija v imenu paganstva in judovstva.

Ako bi bilo pred Bogam eno, kar si g. vrednik „Slovana“ terditi ne sramuje, je li kdo katoličan, kristjan, mohametán, budhista i. t. d.: bi moglo tudi eno biti, ako je kdo očitin nebóžnik ali ateist, kar si pa „Dennik“ ne upa terditi. Ako bi

bila vsaka vera dobra, bi bili (kar nas Bog vari reči!) Kristus in apostelni neznašljivi (intolerantni) in nemodri, de so poderali grajo judovstva in paganstva. Nemodri tudi Avguštn in Ambrož, de so namočili pero, in niso krivovercam pokoja dali; Janez Zlatoust, de je ganil za vero jezik, in Ksaverjan, de je ganil za vero nogo zoper neznašlige! Naj bi si bili (po spehtanim „Slovanovim“ modrikanju) rajši sladki pokoj dali, sej je to eno (pravi on), kakšne misli de ima kdo o začetku sveta, svojih dolžnostih i. t. d.

Poslednjič „Dennik“ se popraša g. vrednika „Slovana“, s kakošnim namenam on svoje versko spoznanje razglasuje, če ne morebiti s tem, ker bi rad, de bi v bravu njegovo spoznanje mesto zasedlo, ter pregnalo uno apostolsko spoznanje, v kterim je tista katoliška hierarhija (duhovska vladija) ktera je njemu že toliko žolca napravila? i. t. d. — Cerkev — pravi „Dennik“ dalje — rečemo s Klacelam, prava je le ena, druge zamorejo biti le odpadki od nje, začasni odpori, s kterimi previdnost bozja svoji pravi nevesti spričevanje daje.“

Opomba. Platon, nar imenitniši modrijan nekdanosti, pa tudi vsih časov, je bil nekako 429 let pred Kristusam na Greškim v Atenah rojen. Njegov nar imenitniši učenik je bil Sokrat kacih 8 ali 9 let. Ko je bila derhal (demokracija) Sokrata umorila, je Platon mogel iz domačije pobegniti, in se je po svojih, daljnih popotvanjih skušnj, učnost in znanj navzel, ktere so v njegovih pismih ohranjene in se jim še vselej ves učni svet čudi. S svojim jasnim duham, učnostjo in neomadezanim, torej brezstrastnim sercam je poderl vse dotistihdanje modrovanja, ter začel vedro in jasno modrost učiti. Platon je povsod resnico zasledil, in se sledi nepremakljivo deržal, vender je ni mogel (brez razodenja) prav do jasniga dognati. Podslomba njegoviga modrovanja, ktero si je sam zoper popresnje napčne umene uterdil, je bila, de mora biti neko viksi bitje, ktero je bistvo in gibanje (bistna osebna pričujočnost in povsodpričujočnost), edinst in množnost ob enim. V njem se najde nauk od neumerjočnosti duše, od

nar viksi dobrote, od zgube začetne nedolžnosti po lastnim zadolženji i. t. d. Tem znanskim vedam so umerjeni njegovi djanski nauki. Podslomba vsiga djanja (etike) je nar vikši Dobro ali Bog, in vdeleženje te nar vikši dobrote je človekov namen in konec. Prizadevanje, zgubljene dobrote poprejšniga čisto duhovniga življenja, ktere je človek z lastnim zadolženjem zapravljal, vno-
vič doseči, je Platonu modrija (filozofija); in tako modrijo v človeku zbuditi, je bistvo (dolžnost) ljubezni. Vidimo tedaj, koliko srečnih dozdev kersan-
skega razodenja se v Platonu skoz in skoz razodeva, kako se trudi in dihti, se iz poglavitnih zmot neznaboškiga verstva popolnoma izmotati, desiravno se mu to ni moglo do čistiga vsrečiti, ker je pogresal razodenja. V Platonovim modrovanstvu je za posvetnjake, slepe nemarnoverce, korenjake posvetne učenosti pa verske zaničevavce obilno žarkov, kteri bi jih močno opékali, ako bi njih koža ne bila preterda. Nobedin naslednjih modrijanov ni do kersanstva tako blizo persel in tolikrat nanj zadel, kakor Platon, ker mende nobedin ni bil z osebno čisto npravnostjo tega toliko vredin kakor Platon, zakaj njegova osebnost, dokler zanesljive naznanila sežejo, je brez madeža. Se le poznejši nevošljivci so mu nektere pregrehe natvezali, pa kakor je rečeno: „poznejši nevošljivci.“ — Beseda v njegovih spisih je blaziga in čistiga duha, torej se tudi od te strani štejejo k popolnamastim greškiga slovstva. — „Platonova ljubezin“ (kakoršno on v svojim modrijanstvu tirja) se je v pregovoru ohranila, in pomeni duhovno ljubezin do resnice, dobrote in lepote, po kterih mora človek po vsaki ceni živeti, de bo v resnici djansko dober in svoj visoki namen dosegel. J.

Zmed pisem sv. Bernarda.

Do Sofije device.

Jo hvali zavolj zaničevanja posvetne slave; ji častitljivost pravice, plačilo in lepoto pobožnih devic razloži, ter jo k stanovitnosti opominja.

To pismo poslovenjeno očitno razglasimo zavolj tega, ker je posebno za nune in druge take osebe obdvojniga spola, ki v deviškem stanu pobožno živijo, podučljivo in podbudljivo, ter jim praznoto sveta, časno in vecno plačilo devištva, in njega neminljivo lepoto in častitljivost prav v živo dokaže, naj bi jih to za deviško in bogoljubno življenje še bolj vnelo in poterdilo. Vsi drugi kristjani pa se iz tega zamorejo učiti, lepoto in visoko vrednost devištva nad vsakim človekam, pri kterim se najde, spoštovati in obrajtati, ali pa zgubo devištva toliko serčneji obzalovati. Ta list se takó glasi:

Bernard opat v Klara-valle (Bistrim dolu)

Sofii devici (priporočá)

ohraniti čast devištva in njega sad zadobiti.

„Laznjiva je lepota, in prazna je brehkota; žena, ktera se Gospoda boji, ona bo hvaljena“ (Pripov. 31. 30). Obveselujem se, hči, slave tvoje kreposti, ker slišim, de laznjivo slavo svetá zaničuješ. Res zaslužiš, de se zaničuje: tode, ker jih veliko drugači modruje, in v čislu te slave nori, tebe po pravici hvalijo, de se motiti ne daš. Ona je zvenjena evetlica, dim, ki se za kratko pokaže. Ali to in takšno njeno stanje nima več britkosti, kot prijetnosti? Če se té posvetne slave polaknuješ, če jo braniš, če jo zaviduješ, če jo na samu imaš, če vedno po tem hlepiš, kar nimaš; in ko ze kaj dosežeš, vročozelnost, se več pridobiti, ne omerzuje: kakšín pokoj v svoji slavi boš imela? Ko bi ga se ven-

der kaj bilo, prejde prijetnost; ki se več ne poverne, in ostane britkost, ki več ne odide. Pri tem glej, de jih je prav veliko, kteri te prijetnosti ne dosežejo, prav malo pa, kteri jo zaničujejo. Zakaj to? Gotovo zató, ker si jih veliko njo v potrebo, malo pa v čednost naredi. Malo, pravim, malo, posebno zmed plemenitnih (žlahtniga rodú). Pa saj „ne, kar je blaziga, temuč kar je zaničljiviga pred svetam, si je Bog izvolil.“ Zatorej hvala tebi med blagorodnimi, ker, ko se drugi za slavo poganjajo, se ti po zaničevanju slave toliko slavniši poviksáš, in toliko vikši slavo imaš. Imenitniši res in častitljiviši si zato, ker si zmed majhniga števila, kakor pa zató, ker si visociga rodú. Uno namreč je po božjim darilu tvoje, to tvojih rodovincev. Dalje, kar je tvojiga, je toliko drajši, kolikor redkejši je. Zakaj če se pri moških krepost redko najde: koliko manj pri slabotni in blagorodni ženski? „Serčno ženo kdo bo našel“ (Pripov. 31. 10.)? Toliko bolj — kdo serčno in blagorodno? Nikakor sicer Bog ne gleda in ne sprejema oseb; vender pa ne vem, kakó je to, de pri blagorodnim krepost bolj dopade. Ali morebiti, ker se očitniši kaže? ker neblagorodni (nežlahtniga rodú), ki slave nima, ne pride lahko na svitlo, ali zató, ker noče, ali pa ker ne more. Hvalim krepost, ki se iz potrebe izhaja: še bolj pa tisto, ki se svobodno izvoli, ne pa ki jo potreba odkaže.

Naj se tedaj druge, ki nobeniga upanja nimajo, za mervico nečimerne in kratke slave minljivih in laz-
njivih reči poganjajo: ti se opiraj na upanje, ki nikdar ne osramoti. Ti pa, pravim, se za tisto tehtno slavo prihrani, ktero ta tvoja kratka in memogredoča nadloga čez mero zviksáje. Ako ti bodo Belialove (posvetne) hčere — tiste z nategnjenim vratom, s prevzetno hojo, omikane in nališpane kot maliki — tvojo obnašo očitale, jim odgovóri: „Moje kraljestvo ni tega svetá“ — jim odgovóri: „Moj čas se ni došel, vaš pa je zmiram pripravljen“ — odgovóri: „Moja slava je s Kristusam v Bogu skrita: kadar se bo pa Kristus, moje življenje, prikazal, tedej se bom tudi jez z njim prikazala v veličastvu“ (Kološ. 3. 4.). Vender, ako se je hvaliti treba, se smeš tudi ti blagosercno in nestrahljivo pohvaliti, samo v Gospodu. Pa ne omenim še krone, ktero ti je Gospod pripravil vekomej. Molčim od obljub ktere te v prihodnje čakajo: ker boš srečna nevesta vpeljana, obličje v obličje gledati slavo Zenina tvojiga; ker te bo sebi častitljivo skazal, brez vsiga madeža ali gerbe ali kajtaciga; ker bo z večnim objetjem te sprejemši „svojo levo pod tvojo glavo položil, in s svojo desno se te oklenil.“ Nič ne opominim od namenjeniga posebniga mesta, kteriga boš s pravico devištva mem družih sinov in hčer v njegovim kraljestvu nedvomljivo dosegla. Molčim tudi od tiste nove pesmi, ktero boš devica z devicami, vender s posebnim in sladkim lepoglasjem prepevala, se v njem veselila, in razveselovala mesto Božje, spevaje in tekaje in Jaguje spremljevaje, kamor koli gre. Tega sicer oko ni vidilo, uho ni slišalo, in v nobeniga človeka serce ni prišlo, kar ti je pripravljeno, in za kar se ti je pripravljati treba.

Vse to tedaj, kar ti je v prihodnjim prihranjeno, spustim zdaj spred oči: le od sedanjiga govorim, kar od pervine duhá že imaš, ženinove darila, zaročinske zastave, sladkostne blagre, s kterimi ti je naproti prišel, kteriga tudi doseči, in kar manka, zadobiti pričakuješ. Prikaže naj se tista, tista z nar veči krasoto znamenljiva, clo od angelov občudovana ozaljšba: in pokažejo naj kaj enaciga, če imajo, hčere Babilonske, kterih slava je zares v sramotnosti. Oblačijo se v škerlat in tančico, potem pa v njih raztergana vést tiči; bliše z obrvatniki, v zaderžanju pa so nagnjusne. Nasproti pa si ti zuncj revna, znotrej pa se vsa lepa svetiš,

tode pred božjimi, ne človeškimi očmi. Znotrej je, kar povesečuje, ker je znotrej tisti, kateri razveseljuje: drugači ko bi dvomila, de Kristus po veri v tvojim sercu prebiva. Potem „vsa veličast hčere kraljeve je vznotrej“ (ps. 44, 14.). Veseli se, hči Sionska, in poskakuj od veselja, hči Jeruzalemska, „ker Kralj je pozelel tvoje lepote“: ako se le „s hvalo in krasoto oblečeš, s svitlobo kot oblačilam ogernjena.“ Ker „hvala in lepota je pred njegovim obličjem“ (ps. 95, 6.). Pred čigavim obličjem? Tistiga, ki je sprelep po podobi pred človeškimi otroci, kteriga angeli gledati silno želé.

Slišiš, komú dopadeš: torej ljubi, s čimur dopadeš, ljubi hvalo, zavolj ktere si ljubljena; ljubi spoznanje, če hrepeniš po brehkoti. Spoznanju se pridruži brehkota, se pridruži lepota. Imaš obdvoje, „si hvalo in brehkoto oblekla“ (ps. 103, 1.), in „hvala in lepota je pred njegovim obličjem“ (ps. 95, 6.). Resnično, kjer je spoznanje, ondi je lepota, ondi brehkota. Ako so grehi, se v spoznanju omijejo; ako so dobre dela, se s spoznanjem pripravijo. Ko svoje napake spoznaš, je daritev pred Bogam žalosti počin duh; ko dobrote Božje spoznaš, Bogu hvalno daritev daruješ. Lepa ozaljšba duše je spoznanje, ktero grešnika očišuje, in pravičniga čistejšiga dela. Brez spoznanja se pravični za nehvaležniga sodi, in grešnik za mertviga ima. „Od mertviga, kateri je, kakor bi ga ne bilo, zgine spoznanje“ (Sir. 17, 26.). Spoznanje torej je grešniku življenje, pravičnimu slava: je grešniku potrebno, pravičnimu pa vsaj dostojno. Tedaj „pravednim se spodobi hvaljenje“ (ps. 32, 1.). Svila (zida) in škerlat in lepotična maža brehkoto imajo, pa je ne dajo. Kar koli taciga za svoje telo porabiš, svojo lepotijo razkaže, pa je ne podeli; jo spet seboj odnese, kadar je samo odnešeno. Potem se brehkota, ki se z oblačilam obleče, z oblačilam tudi sleče; tedaj brehkoto le oblačilo ima, ne pa tisti, ki ga nosi.

Ti tedej se nikar ne poskušaj z malopridnimi in tistimi, ki ptuje lepote beračijo, ko svojo zapravijo. Razodenejo se namreč gole vse prirodjene in notranje brehkote, ker si takó skerbljivo in drago od raznih in mnogoterih reči minljive blišave tega sveta zunaj kaj napraviti prizadevajo, s čimur se očem neumnih zale pokažejo. Ti pa za nevredno imej, de bi si od mišjih kočic in červovih izdelkov podoba izposojevala; s svojo bodi dovoljna. Tista je prava in vsaki reči lastna brehkota, ktera se brez vse pridjane reči v njej najde. O s kako mično rudečico se krasota prirodjene sramljivosti po deviških licih razlije! Kteri kraljski kinč se nji prime-riti dá? Ravno tolikošno lepoto tudi pokorilstvo naznanuje. O kako pokorilstvo vso postavo dekliskiga telesa, kakor tudi počutje serca sporavna! Ono glavo ponižuje, čmernost odpravlja, obličje vravnjuje, oči varuje, krohoh zadržuje, jezik berzda, samogoltnost uganja, jezo kroti, hojo vreduje. S tacimi biseri gré obleko sramožljivosti zaznamnjati. Kakšne slave s takšno mnogoterostjo obdane bi koli devišтво po pravici ne preseglo? Mar angelske? Angel ima devišтво, pa ne mesá: je zastran tega gotovo srečniši, pa ne serčnejši. Naj boljši in posebno zaželjiva je torej tista ozaljšba, ki se angelam zavidljiva biti zamore.

Pa čuj še kaj družiga od te lepотиje. Ona resnično tebi tolikanj gotova, kakor lastna ostane. Vidiš namreč druge z zlatam in srebrom, z drazimi kamni, ter z vsim kraljevim kinčem ne toliko ozaljšane, kot obtežane. Vidiš jih dolgo in silno drage jadre za sabo vleči, in goste oblake prahú v zrak zaganjati. To naj te nikar ne mika. One bodo tisto vsaj ob smerti odložile: tebe pa tvoja svetost ne bo zapustila. Kar na sebi imajo, ni njim lastno. Ko bodo konec storile, ne bodo vsiga sabo vzele, in njih slava ne pojde z njimi. Svet, kte-

rimu služijo, bo njih gole zapustivši tisto prideržal, de bo s temi nečimernostmi druge ravno tako nečimerne zapeljeval. Z uno tvojo lepotijo pa ni taka. Stanovitno, kakor sim rekel, ti ostane, zatorej zvesta, ker tvoja lastina. Ona se nikakoršnim krivicam lahko ne ukloni, nikakoršnim zadergam ne izpostavi. Zoper takšno ne zvijačnost tatú, ne razdivjanost noroglavca nič ne premore. Nje molji ne razgrudijo, starost ne spridi, raba ne pokonča. Ona tudi ob smerti živi. Ona je lastnina duše, ne telesa: zatorej z dušo vred iz telesa odide, pa ne pogine s telesam. Potem pa tudi, kateri telo umoré, duši storiti kaj ne morejo. —

Čednik da lep zgled keršanske ljubezni.

Blizo vasi Blumenhagen v Nemcih je naletel srenjski čednik ubožčika, kateri je bil na potu neprevidama obnemogel, in v snegu za vasjo obležal. Pastir ga ugleda, in v serce se mu zasmili. Neutegama teče v vas v zupanijo, oznani, kaj de se mu je naključilo, in prosi župana, de bi se usmilil ubožčika. Ali bogatinu se k temu ni zljubilo, in odreče pomoč. Pošteni služabnik si ne pomišljuje dolgo, skoči domu, vzame samotežni voz, hiti za vas, naloži berača, in pripelje na pol mertviga v svojo pastirsko bajtico. Ubogi revček se je kmalo spet zavedel. Ker je bilo pa na njem mnogotere nesnage obilno, je skerbljivi služabnik nesnažne cunje odpravil, in mu dal čisto belo srajco in mu je postlal posteljo nič slabši ne, kakor bi bil njegov lastni brat. Ko je ta usmiljeni Samarijan beraču telo oskerbel, tudi njegove duše ni pozabil. Tolika priljudnost in ljubezin čednika ni ostala brez moči: beračevo serce se je toliko omečilo, de je spoznal svojimu dobrotniku, kako že več let nerodno živi, de nič ni za Boga maral, in je bil potopljen v požrešnosti in družih pregrehah; zdaj pa de občuti grozno serčno žalost nad tem, in bi se rad z Bogam spravil. — Čednik oskerbi za bolnika, in se svoj pot poda v Edemisten k katoliškemu duhovnu, ter ga prosi, de bi drugi dan prišel bolnika previditi. Duhoven mu rad obljudi, in dobri posel jo zopet po snegu domu udari. — Ali glej! zjutraj na vse zgodaj jo naš pošteni Samarijan že vnovič primaha. Duhovin, ga ugledavši, mu naproti gre in skerbljivo popraša, če je morebiti revček po noči umerl. „O ne!“ odgovori posel. „Moj gost je živ, in se veseli današnjiga jutra, veseli se na vas, duhovni oče. Pa snega se je zopet po noči nasulo, in vse pota in gazi je zamedlo, tako de ne stopnje ni poznati. Bal sim se, de bi ne zašli — torej pridem vam pot kazat.“ — Duhoven se zahvali dobri mu farmanu, hitro odmašuje, da konja osedlati, vzame najsvetejši Zakrament, in se poda „z Gospod - Bogam v daljno vas. Bogaboječji služabnik je pa pred njim korčil, in se veselil v Bogu, svojim Zveličarju, kateri mu je naklonil zveličavno delo doprinesiti. — Poslednjič prideta srečno do bajtice (utice), kjer so se bili boljši vašanje že zbrali Najsvetejšiga počastit. Bolni berač se je z vidnim obžalovanjem spovedal, in je s skesanim sercam prejel Zveličarja. — Duhoven opravi svojo dolžnost, priserčno slovo vzame od bolnika in njegoviga moškiga skerbnika ter odide. Nekaj ur se je spreobernjeni berač še pripravljval potolažen k smertni uri, — in je umerl v rokah usmiljeniga Samarijana, z očmi v britko martro vpertimi je dušo izdihnil. (Blahovest.)

Nekaj za radovedne.

V časnikih je bilo poslednje leta večkrat govorjenje in prašanje: zakaj de ljudje konjskiga mesa ne jedo? Na tem je bila nekdanja cerkvena zapoved vzrok.

Stari Nemci in Sloveni so namreč svojim malikam posebno konje darovali; črnim ali hudim bogovam so šli črni, belim ali dobrim pa beli konji. Tako so se tudi pri nas na Krasu bogu Belinu beli konji darovali. Ker so se zastran konj, njih opravljanja in jedi njih mesa tudi po prihodu kristjanstva mnoge vraže obdržati hotle, zato je cerkev jed konjskiga mesa prepovedala, kakor se iz več cerkvenih zborov vidi, na primero iz zborov s. Bonifacija v Nemčiji in iz Kalhutskiga zbora v Angliji l. 787. Današnje dni tista zapoved ali prepoved cerkve zastran konjskiga mesa več ne velja, ker so se časi spremenili.

H.

Razgled po kersanskim svetu.

Amerika. Pervi škof v Baltimori je bil Carrol, in dolgo časa edini škof v zedinjenih državah. Konec pretečenega stoletja je imel pod seboj 22 duhovnov in 24.500 vernikov. Leta 1849 pa je bilo v sedmim Baltimorskim zboru 23 škofov zbranih in število vernikov — šestnajst sto tavezent. — Čast. gosp. O'Connel (sin velikiga Daniela) je v Sent-Francišku v Kaliforniji, kamur je bil od škofa Alemanni-ta v mision poklican, srečno stopil na suho.

Rim. En sin slavniga Friderika Hurterja je bil unidan v Rimu, kjer je bogoslovske šole dokončal, v mašnika posvečen.

V Vodah (Aachen) na Nemškim je mision bogat blagoslov izlil na to mesto, v katerim se okoli 50.000 prebivavcov šteje. Zmagovavna luč večne resnice je malokje tako hitro in močno serca poslušavcov presunila kakor tukej. K prvi in naslednjim 58 pridigam v cerkvi sv. Nikolaja je derlo iz mesta in iz okrajne več tavezent vernih poslušavcov. Per zadnji pridigi v veliki cerkvi se jih je znajdlo gotovo čez 10.000, per sv. Nikolaju pa 6000. Občudovanje in spoštovanje se je skazovalo očetam Jezuitam iz serca od vsih stanov, od bogatih in revnih, od visokih in nizkih, od učenih in neučenih. O polnoči, ob eni čez polnoč so ležale že velike trume ljudi pred obema cerkvama na terdim kamnu, de bi pred prišli k spovednici. Pridige od posvečevanja nedelje so se tako sere prijele, de je bilo precej prihodnjo nedeljo tri sto štacun zapertih, v kterih se je sicer tudi ob nedeljah prodajalo. Tudi peki se sklenili, nedeljo posvečevati, ter poprej potrebniga kruha napeči.

Solnograd. Poprejšnjo nedeljo t. j. 1. rožnika t. l. so prečast. Kardinal-nadškof Švarcenberg Solnograškiga nadškofa Maksimiliana Jožefa Tarnoczy-ta z veliko slovesnostjo posvečevali.

V Kraljevimgradu so v cerkvi škofijske duhovsnice, ktera je sv. Janezu Nepomučanu posvečena, god tega svetnika letas praznično obhajali. Bogoslovci četertiga leta so ga skoz celo osmino, v kteri je bila cerkev tudi za unanje ljudi odperta, v pridigah kakor zgled vsih duhovskih krepost tudi neduhovnim poslušavcam pred oči stavili. — Ze zvečer pred praznikom se je slovesnost s pridigo začela, po kteri so bile litanije od sv. Janeza Nep. in žegen s sv. rešnjim Telesam. Na dan praznika je bila ob osmih ena pridiga v nemškim, ob desetih pa dve v češkim jeziku na enkrat, ena v cerkvi, druga na prostornim dvorišu. Potem je bila velika peta maša. Ob petih popoldne je bila spet pridiga z žegnam. Druge dni skoz teden je bila vselej ob desetih dopoldne peta maša, ob petih popoldne pa pridiga z žegnam. Končala se je ta slovesnost spet s primerno pridigo in z žegnam.

Iz Prage. 16. veliciga travna. Vsaciga katoličana mora veseliti, de je letas veliko več pobožnih

romarjev ko druge leta k grobu svetiga Janeza Nepomučana peršlo. Ker se je toliko pobožnih iz nar bolj daljnih krajev na to božjo pot podalo in marsikakim težavam podverglo, je lepo znamenje, de se kersanstvo oživlja. Duhovni tudi niso nič opustili, kar bi pobožniga duha bolj obuditi utegnilo. V več cerkvah je bila že pred ta dan uka željnemu ljudstvu prilika dana, besedo božjo poslušati. V neki cerkvi je g. Stule pridigval, kteriga je sila slovanskih poslušavcov prav zvesto poslušalo. Sto in sto vernih se je pobožnosti vdeležilo, ki je bila sinoč pred podobo sv. Janeza na mostu čez Moldavo. Dans pa so velike množice posebno v veliko cerkev sv. Vida vrele, na grobu sv. marternika molit in sv. zakramente prejet. De bi tudi vsi romarji v veri in v sklepu resničniga poboljšanja poterjeni bili! De bi pa tudi tukajšnemu ljudstvu današnja pobožnost v spominu in v sercu dolgo dolgo ostala! Ni ga kmalo mesta na Avstrianskim, ktero bi tolikanj svetinj, cerkev, samostanov in pobožnih zakladnij imelo, kakor Praga. Z žalostjo se pa mora spoznati, de ljudstvo, ktero izgledi svetnikov in častitljivi spominki v veri vkoreninjene ljubezni obdajajo, misli na znanje daje, ki temu bogastvu zveličavnih perpomočkov nasprotvajo. Kakor pa povsod, je tudi tukej vzrok dušne spridenosti v preteklih časih iskati. Brez vere ni kersanskiga življenja; ravno v veri jih je pa tukaj veliko opešalo. To spoznanje je žalostno; pa je upati veselši prihodnosti. Ze zdaj se kaže bolj kersansko življenje; skerblijvi duhovni se vedno trudijo za zveličanje ljudstva, in ljudstvo se okoli svojih duhovnih pastirjev zbira ter mu je skerb za zveličanje neumerjočih duš. O de bi tudi tisti, ki so zunej svete cerkve, spoznali, kaj de jim je v zveličanje!

Gradec. V letašnjim svetim letu so v Gradu v jetnišnici za jetnike duhovne vaje v podobi misiona napravili, ktere so pod vodstvom č. P. Dominika Satori-ta pet dni terpele in rodovitin sad za jetnike prinesle. Poslednji dan so jih tudi milostljivi knezoškof s svojo pričnostjo počastili; z milo besedo so jetnikam na serce govorili, v njih lepo okinčani kapeli sv. mašo brali in jih obhajali.

Krajska. Na Verhniki zidanje nove cerkve lepo napreduje; desna stena cerkve je bila vlani dozidana, leva bo v kratkim do verha; konec rožnika ali v začetku mal. serpana bo že vse zidanje pod streho. Pred koncam tega leta se bo že zamogla božja služba v novi cerkvi obhajati; za čas velja cerkev sv. Trojice za poglavitno cerkev. — Spomina vredno je, de so pri kopanji za podlogo ali grunt nove cerkve še talne zidove od več starjih cerkev našli. Nar starji je imela bolj velikost kapele, ker je bila komaj dolga kakor kor ali svetišče zadnje poderte cerkve; ostale stene niso bile bele, ampak per tleh rudecorijave, višje pa zelene z rudečimi tablami vmes. Druga cerkev, ktera je bila pred ko ne o pogoriši l. 1662 opušena pri zidanji tretje, je nekoliko čez polovico letiste segla. Po takim je zdaj zidana cerkev na tem mestu že čerteta.

H.

Ljubljana. „Moravski katoliški list“ piše, de je misionar gosp. Dr. Knoblerher pretečeni mesec Dunaj zapustil in se v Afriko vernil. Šestnajst duhovnov se je per njem za mision oglasilo, od kterih bo pa zdej le polovico seboj vzela. Vsiga vkupej ga bo 12 oseb v Afriko spremilo.

— 1. Rožnika so šli skoz Ljubljano Cincinatiški nadškof iz severne Amerike s svojim tajnikom. Nadškof so rojeni na Irskim, tajnik pa v Lionu. Prideta iz Rima in se podasta na Dunaj. Per sv. maši, ktero so ta dan nadškof v stolni cerkvi brali, so jim štirje mladi duhovni iz tukajšnje duhovsnice stregli.